

Příloha záznamu z 23. jednání pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy konané v úterý 8. 9. 2020 – návrhy závazků, které byly následně projednány per rollam

E. Vytvoření databáze strategií a metodik (navrhoval JUDr. Jan Horník) – odpověď MMR

- Databáze strategií již z větší části informace a dokumenty metodického charakteru z oblasti strategického řízení a plánování **obsahuje**, zejména:
 - Metodiku přípravy veřejných strategií a její šablony.
 - Na další **metodické pokyny a doporučení** týkající se tvorby, případně implementace **strategických dokumentů**, jejich plnění a vyhodnocování je odkazováno, viz **Portál strategické práce v České republice**.
 - Databáze strategií i Portál je a bude průběžně doplňován a aktualizován o dokumenty strategického charakteru i o **relevantní metodické dokumenty pro strategickou práci**.
- **Rozšíření o všechny typy metodických dokumentů**, tedy nejen v oblasti strategického řízení a plánování **není v rámci činnosti MMR, ani v rámci možností Databáze strategií relevantní**.
- Nicméně v rámci národní a krajské úrovně (ministerstva, krajské úřady) lze informovat i o jiném **typu dokumentů**. To je však vždy na rozhodnutí konkrétní instituce.
- Databázi je možné využít i k zapojení veřejnosti do přípravy, resp. hodnocení plnění strategických dokumentů **jen ve vybraných případech**, např. u zastřešujících strategických dokumentů jako je Strategický rámec ČR 2030. Toto zapojení veřejnosti je plně v kompetenci gestora strategického dokumentu.
- **MMR nemůže zajistit otevření přípravy a hodnocení všech strategických dokumentů široké veřejnosti**.
 - Databáze strategií již nyní některé aspekty závazku plní nebo bude plnit, MMR jej ale nemůže.

F. Zvýšení povědomí o problematice lobbingu a jeho regulace (navrhla TI ČR) – odpověď MSp

- V současné době, kdy na finální podobě regulace lobbingu dosud v nepanuje široká politická shoda, nepovažujeme za možné navrhovaný závazek realizovat.
- Navrhované **součásti závazku směřující k osvětě** o lobbingu, vytvoření registru lobbistů a k poskytování metodické podpory by bez jasné shody na povaze potenciální právní úpravy byly jen obtížně uskutečnitelné.
 - Ministerstvo spravedlnosti by k jejich realizaci a k vynakládání potřebných prostředků pravděpodobně, snad s výjimkou obecné osvěty, **nemělo dostatečný mandát**.

G. Adaptace závazku zemí G20 k Principům transparentního odhalování koncových vlastníků (navrhla TI ČR) – odpověď MSp a FAÚ

- **MSp**
 - Závazky primárně nemíří za Ministerstvem spravedlnosti.
 - **Využitelnost evidence** lze spatřovat zejména při nakládání s majetkem státu (veřejné zakázky) a v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti.
 - Závazky míří především na **metodické vedení při praktickém nakládání a využívání údajů z evidence**, což by podle našeho názoru měli obstarávat v příslušných oblastech

příslušní gestoři, nikoli centrálně gestor zákona upravujícího technické a formální aspekty evidence.

- **Ministerstvo spravedlnosti připravilo legislativu**, jejímž cílem je **zajistit funkční institut evidence skutečných majitelů**. **Jak bude s těmito údaji naloženo a jaký budou mít vliv** na další oblasti, např. nakládání s majetkem státu, již **navrhovaný zákon neřeší**.
- **Obsah a charakter zákona** o evidenci skutečných majitelů **nedává Ministerstvu spravedlnosti žádnou výsadní či zastřešující úlohu ve vztahu k používání institutu skutečného majitele**. Stejně platí i pro závazek proaktivního přístupu k institutu skutečných majitelů, tzn. podpora, vzdělávání a osvěta různých skupin.
- Ministerstva spravedlnosti je pouze **správce informačního systému evidence skutečných majitelů**. Naše role je technická a provozní.
- Ministerstvo žádné **průběžné či řízené metodické vedení** ve vztahu k evidování skutečných majitelů **záměrně nezajišťuje**; funguje toliko **helpdesk pro řešení technických problémů** informačního systému evidence skutečných majitelů (službu zajišťuje odbor informatiky).
- Tento přístup se nezmění ani s novým zákonem. **Ministerstvo není a nebude garantem či řídicím útvarem pro odhalování skutečných majitelů**. Evidenci skutečných majitelů vedou příslušné soudy a do této jejich kompetence **nemůže nikdo zasahovat či je metodicky vést**.
- Nelze nyní s jistotou říci, jaký **režim přístupu k údajům v evidenci pro veřejnost** bude nakonec novým zákonem o evidenci skutečných majitelů zvolen. V tomto ohledu **plnění závazku nelze garantovat**.
- **Úlohu Ministerstva spravedlnosti jakožto technického provozovatele systému nezpochybňujeme**. Technické nastavení informačního systému se odvíjí z legislativy jen částečně.
- **Některé funkce**, které by zvýšily komfort uživatelů a práci s daty, **jsou sice představitelné**, ale jejich realizovatelnost se odvíjí od **technických možností systému a zajištěného financování**. Uvedenými aspekty se zabývá odbor elektronizace justice a odbor informatiky.
- Legislativní odbor může pouze **spolupracovat na přípravě určitého praktického shrnutí pojmu skutečného majitele** (po vzoru obecných informací dnes dostupných na stránce <https://issm.justice.cz/obecne-informace>) a **uživatelského manuálu k zacházení s návrhovými formuláři** (dnes <https://issm.justice.cz/podani-navrhu/info>). **Metodické vedení a formalizované poskytování odborné pomoci** jde však nad rámec působnosti Ministerstva spravedlnosti (viz výše).
- Předmětné závazky vychází z úvahy, že je nějaká **zastřešující státní organizace prosazující, slovy materiálu, „principy otevřeného přístupu ke skutečným majitelům“**. Takový subjekt však **neexistuje a podle dosavadních informací se ani podobné nepředpokládá**. Lze tedy spíše uvažovat o vyhodnocení **realizovatelnosti závazku vždy v kontextu určité problematiky** (veřejné zakázky, praní peněz atd.)

– FAÚ

- **Rozhodně odmítá akceptaci** gesce, přijetí by bylo **v rozporu s účelem a posláním FAÚ** jako finanční zpravodajské jednotky České republiky.
- **Problematika skutečného majitele je pro činnost FAÚ relevantní pouze ve vztahu k problematice boje proti praní špinavých peněz, financování terorismu či mezinárodních sankcí,**

- FAÚ není vhodný pro gesci nad problematikou agendy odhalování skutečných majitelů obecně.
 - Většina bodů, obsažených v návrhu závazku, bude splněna přijetím zákona evidence skutečných majitelů.

H. Vytvoření souhrnné veřejně přístupné open-data agregované databáze poskytovatelů a příjemců veřejných prostředků z dotačních titulů (navrhla TI ČR) – odpovědi GFŘ, MMR, SMO ČR, Asociace krajů ČR

– GFŘ

- V současnosti existuje CEDR.
- Případný alternativní projekt by měl vzejít ze strany MMR.
- Pokud by bylo systémů více, měly by se následně přebývající zrušit.

– MMR

- V současnosti jsou již **informace o dotacích z Evropských strukturálních a investičních fondů v rámci systému MS2014+** předávány ve formě **otevřených dat**.
 - **Informace následně předány** paní Stehnové z TI.

– Svaz měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR

- Nebrání se uskutečnění konzultaci.

I. Zvýšení funkcionality VeKlep (navrhl JUDr. Lukáš Králík) – odpověď OVL ÚV ČR

- V současné době nelze, zejména vzhledem k **aktuální integraci informačního systému ODok s připravovaným informačním systémem eSbírka a eLegislativa (eSeL)**, závazek ke zvýšení funkcionality elektronické knihovny eKLEP pro veřejnost (VeKLEP) realizovat a **do spuštění eSeL se o něm neuvažuje**.
 - K transparentnosti též viz reakce na následující návrh závazku.

J. Povinné vyhledávání veřejných konzultací národní legislativy (navrhl JUDr. Lukáš Králík) – odpověď OVL ÚV ČR

- **Není v současné době reálné a neuvažuje se o něm.**
- Směšují se **2 věci: transparentnost legislativního procesu a aktivní účast nejširší veřejnosti** na tvorbě právních předpisů.
- **Transparentnost a informovanost** o návrzích právních předpisů, zejména zákonů, předkládaných k projednání Parlamentu ať už vládou nebo jinými předkladateli **je dostatečně rozsáhlá**.
- Naopak **není zřejmé**, proč by měla být ve **stejném rozsahu zabezpečována informovanost ve stadiu fakticky pouhé přípravy návrhu** exekutivou před jeho finalizací jako návrhu zákona předkládaného zákonodárci.
- Vláda poskytuje **částečný náhled** na nejaktuálnější do **meziresortního připomínkového řízení** nebo **vládě předložené legislativní materiály** (tzv. VeKLEP).
- Další **rozšíření náhledu na legislativní materiály** předkládané a projednávané v rámci exekutivy bude jistě možné v rámci právě v gesci Ministerstva vnitra realizovaného **moderního informačního systému eSbírka a eLegislativa**.
- Co se týče aktivní účasti **nejširší veřejnosti** lze jen **těžko očekávat efekty zmiňované v návrhu závazku**, tedy **zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a kvality práva**. Ty lze zvýšit **spoluprací s odbornou veřejností nebo relevantními zástupci adresátů předpisu**, Tato spolupráce je již **velmi často využívána**, vždy jde ale jen o vybrané legislativní materiály, kde je to příhodné.

- Povinně vyhlášené veřejné konzultace (např. v rámci VeKLEPu) by **těžko mohly napomoci jakémukoli kvalitativnímu posunu** u vládních návrhů.
- Není jasné, **kdo by (jistě často rozsáhlé) podněty** nejšířší (a tedy velmi často převážně laické) veřejnosti **zpracovával a vypořádával**.
- Hrozba **přehlcení a vysoké náročnosti**.
- Hrozba **formálnosti veřejných konzultací bez reálného zohlednění** jejich výstupů.
- **IS ODok není určen k aktivní komunikaci se širokou veřejností** a ani to **neumožňuje**.
- Veřejné elektronické knihovny VeKLEP, zVlády a vLegis **zpřístupňují vládní dokumenty** legislativní povahy široké veřejnosti.
- Veřejnost má **možnost sledovat a prohledávat vládní legislativu z jednoho portálu**, a to počínaje mezirezortním připomínkovým řízením a konče vyhlášením ve Sbírce zákonů.
- Veřejná knihovna **VeKLEP umožňuje** veřejnosti v rámci mezirezortního připomínkového řízení **zaslat své připomínky na emailovou adresu, kterou u konkrétního legislativního materiálu předkladatel uvede**. IS ODok však tyto **připomínky veřejnosti neeviduje**.
- Případné veřejné konzultace k připravovaným legislativním materiálům jsou z pohledu IS ODok a Legislativních pravidel vlády **čistě vnitřní záležitostí předkladatele** a proto je IS ODok z povahy věci ani nemůže aktivně podporovat.
 - Veřejné konzultace k vybraným připravovaným legislativním materiálům by **v budoucnu mohly být podporovány elektronickým systémem eSbírka a eLegislativa (eSeL)**.

K. Povinné veřejné konzultace při přípravě aktů EU (navrhl JUDr. Lukáš Králík) – odpověď OKOM ÚV ČR

- **Směšují se nesouvisející věci**: příprava návrhů aktů EU, implementace aktů EU, gold-plating.
- **Orgány ČR za vyjednávání neodpovídají, ale pouze se jej účastní**. → ČR není v pozici něco v tomto procesu garantovat nebo samostatně zveřejňovat.
- **EK má propracovaný systém veřejných konzultací**. V případě závazku by šlo o **duplicitu**.
- ČR jen **přes gen. sekretariát Rady obdrží přes 40 000 dokumentů ročně**.
- Existuje **dostatek kvalitních databází EU v češtině**:
 - EUR-Lex
 - Legislativní observatoř Evropského parlamentu.

L. Zajištění sběru dat o genderově podmíněném násilí (navrhla Marta Smolíková) – odpověď ÚSKPV Policejního prezidia PČR

- Potenciální **gestor je otevřen jednání** s navrhovatelkou závazku.
 - Je potřeba vést **debatu nad takticko-statistickou kvalifikací**.
 - Informace i kontakty byly předány.
 - Jednání se doposud neuskutečnila.